

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an . . . . . 8 coroane
 „ 1/2 „ . . . . . 4 „
 „ 1/4 „ . . . . . 2 „
 Prețul unui număr . . . . . 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

GLAS NOU.

Cetind foile naționaliste în zilele din urmă te izbește noul glas, care până aici cei cu musca pe căciulă îl înfățoșau drept greșală. Maiestatea Sa s'a învoit pe deplin cu noul proiect despre legea electorală prin ceace, „trimbițașii neamului“ sunt dați la o parte. Făgăduințele lor nechibzuite dovedindu-se fără baze, neputându-le împlini, pentru a-și mai lungi puțin firul vieții, s'au gândit să facă încă o încercare, doar ori scapă din besnica negură, care le stă înainte. Și ce să vezi? Ce au lăsat aceste nechemate moașe?

Prin organul lor „Lupta“ vezi Nrul 223 „Răsplata fidelității noastre“, și „Libertatea“ vezi Nrul 40 „O nădejde spulberată“, spunând, că a bătut oara dea din urmă, ei ne îndeamnă ca să ne desfăcem odată de vecinii nostri nesătoși, pe cari îi tămâiem nădăjduind îmbunătățirea sorții noastre.

Cum adecă? Ne-am săturat de ideile scrintite a cuconului Dixi, zis și Aurel Popovici, care nu voia nici mai mult nici mai puțin de cât să ne pună sub treascul fericitorilor Austrieci. Cum acest om certat cu sine și patria sa, nu e mai mult D-zeul luminei, care ne arată calea cea adevărată? Au doar dreptate aceia, cari cred, că mult îndurata noastră țară va înainta mai liber, neîmpedată, de vom lăsa pe Austrieci în știrea Domnului? Cum Lueger și prietini săi socialiști nu mai sunt mântuitorii noștri, nu ne mai iau în apărare?

Nu zău! Și faptul acesta, vai Doamne, de mult l'am spus noi. Atunci trimbițașii, cari sunt pe ducă, ne învinuiau cu verzi și uscate, ne făceau trădători de neam, nesocotiții. Azi văzându-și domnia clătîndu-se să aruncă

și ei sub steagul ridicat de noi. Așa-s ruginiții, vin la bun numai după ce au înghițit tot răul? Cu dovezi nerăsturnabile arătat-am noi la timpul său, că ei se păcălesc și pe sine, dar duc în greșală și neamul nostru.

Pe noi nu ne-a strâns sub acest steag ura, răsbunarea. Vremea ne-a dat învățatura. Stejarul dela Tebea în seri senine prin frunzele lui mișcătoare și astăzi povestește, cum cel ce odihnește sub el și-a pierdut mințile, văzând, pentru cine a vărsat sângele neamului. Nefericitul acesta a luat în mână bățul pribegiei, fluierul desperărei, silit de Austrieci, cari nu l-au luat în samă. Nici pe străzile Caransebeșului nu să mai aude: Trăiască Doda și Împăratul! De ce. . . . ?

De ce? S'a întors roata vremurilor! Când Doda era să-și depună mandatul, ce avea dela Caransebeșeni dl Floria Bozgan propuse, să se aleagă un coșutist. Hohot de râs i-a fost răsplata. Nu i-se întâmplă nici un rău, numai fiindcă credeau, că e bolnav. Și ce să vezi? Nu mult după aceea cei ce răsără și se indignară la propunerea lui Bozgan, aleg pe Mocsáry, viceprezidentul de atunci al independiștilor, coșutist înfocat.

Așa suntem. După cum am spus, la mai cună convingere ajungem numai după ce ne-au scuturat toate suferințele, ce numai se pot închipui. Am fost numai o unealtă, cu care Austriecii au spăriat celelalte neamuri, un obiect, cu care să jucară după al lor plac. Acuși eram svârliți în o parte, acuși în alta. Dar când capul ne sângeră, durerea ne sdrobea, tot noi trebuia să ne legăm, tot noi trebuia să ne alinăm, căci cei ce credeam, că țin cu noi, stau numai departe privindu-ne cum ne svârcolim. Ajutor nu ne da, deoarece numai atunci ne

puteau stăpâni, dacă *ne resfiră, ne pune în luptă cu alte neamuri.*

Dar până când? Așa se vede, că ne-a venit și nouă mintea cea mai bună. Cam târziu! Dar nu-i nimic. E încă timp de reculegere și de îndreptare. Să-i lăsăm în voia lui D-zeu. De ei nu mai ascultăm, fiindcă ne poartă numai cu vorba. Cu ei împreună nu mai mergem, căci ne lasă, când ne e lumea mai dragă. Una le mulțămim. Ne-au deschis ochii. Nu ne mai rămâne alt ceva, decât să dăm mâna frățescă cu adevărații tovarăși, cu Ungurii. Numai împreună ne putem indulci viața pe acest pământ udat cu sângele și lacrimile noastre. Numai împreună ne putem scăpa viața. Dacă vom nesocoti această legătură, mâne poimâne vom fi înghițiți de *marea panslavistică și germană*, care ne încunjură. *Deci cei cu inimă înainte!*

CINE-S . . .

Din prilejul adunărilor de protestare convocate contra proiectului de lege al ministrului de interne, cuvîne-să să știm, cine ne-a cerut însoțirea.

Puțini vor fi știind, că adunările acestea au fost puse la cale de câțiva oameni, cari pentru cea din urmă oară fără rezultat au cercat să se susție înaintea neamului nostru.

Ridicând puțin vâlul des, în care sunt îmbrobodiți din creștet până în picioare, vedem următoarele :

Indată după perdea sunt trei: Mihali, Vayda-Voevod și Vlad, cari înființară foaia „Lupta“, pentru a avea la îndemână un organ, în care ei să-și poată cânta „osanele“ împrumutat. Imprejurul lor alte urme, mai mici. Sunt a vitejilor fără nume, cari de atunci s'au întors iarăși acolo, de unde au venit, în negura neagră a nopții.

Strânși în mănunchi, acești luptători vremelnici, mai întâi și întâi s'au pus la adăpostul unui tufiș cât să pate de des, ca de aici să poată da cu petrii, în cine nu le vinea la socoteală. Și resturnară nu numai pietrii mai ușoare, ci chiar și bolovani din

cei mai grei. Unul din cei trei deputați, ascuns sub numele de „Plug“, — pe care așa credem, că în curând îl vom putea da pe față — cu o furie nemai pomenită până aci, începe să înjure tot ce nu ține cu el și tovarășii săi. Piticii strânși pe lângă ei, la semnul dat, încep și ei aruncarea de pietri; prin sudălmile lor trecute în foaia lor încearcă să fie mai grozavi decât dascălul. Nu cruță nimic. Ceice nu țin „Lupta“, gazeta lor; ceice nu îi privesc de oameni mari și vrednici de închinare, sunt „trădători“. Stăpânirea, neamurile cu cari ne-am trezit, înscrisit și cu cari trăim în bine și rău de sute de ani, sunt arătate de apăsătoare, vrednice de alungare. Și când cupa vrăjbei s'a umplut, când cei înjurați cu sudălmii n'au mai putut răbda, când ordinea de drept a fost amenințată cu turburare; judecarea lor trebuie să se pună în curgere.

Și ce să vezi? În locul domnilor mântuitori de neam cu vorbe umpflate, făgăduințe neimplinite, dar cu atât mai multe înjurături, se înfățișează niște păpuși de paie, la fel cu acelea, ce să pun în pomi într-o batjocori fetele rămase nemăritate. Legea e silită a se mulțumi și cu ei, fiind în punctul acesta peste măsură îngăduitoare, domoală și blândă. Prinși de guler se apără întocmai ca și copii: „nu ei, ci altul e de vină; lasă-mă, că nu mai fac; nu vroia vătămarea altora, cine a scris cele date în judecată nu știu, s'a pierdut scrisoarea“. Judecați, crezi că-și fac pedeapsa? Vorbă să fie! Școala lor e alta, aceace se numește: „... sănătoasă“. Să pare de necrezut.

Vasile Moldovan, un redactor al „Luptei“, după ce a înjurat țara dela un capăt până la celalt, apoi stăpânirea și pe aceia, cari nu erau de o pănură cu el; și după ce a pus la buzunar vre-o 800 de franci strânși în Ro-

mânia ca abonament al „Luptei“, despre cari nici până azi n'a dat samă, ca să scape de recoare, ce a primit pentru întinarea altora, într-o bună dimineață, a luat „tălpășița“. Astăzi e în America.

Alt ficior. Dl Dr. Lascu, care protesta, că unul cu acelaș nume scria în foaia noastră, mandatarul de odinioară a partidului național ca să tragă oamenii la răspundere, înjurând și el toată lumea, prins de guler a trecut și el codrii în țară. Se vede, că-i merge bine, căci făgăduiește a plăti „Tribunei“, care ia publicat *Schintelele minței*, un împrumut, din dată ce va sfârși cu cerșirea de bani.

Alt Vasile: Fostul redactor al „Luptei“, tipograful Vasile Macrea, pentru bani, a luat în cârcă sa pedeapsa domnilor cu gura mare, rămași în tufă. De frica pedepselor, cari se îngrămădiseră cam rău, într-o bună zi, s'a făcut și el nevăzut. Astăzi e în București. Gurile rele mai spun, ca a croit poteca ajutorat și sfătuit de aceia, pentru cari s'a pus înaintea judecății, ca să scape grija de a-l ținea în timpul, cât avea să petreacă la umbră.

În zilele trecute Curtea cu jurați voia să publice dlui Virgil Coroiu, zis și George Pleioșanul, un simplu muncitor de tipografie, făcut însă redactor, o sentință aprobată de forul suprem, de Curie. Când colo, ce să vezi? Redactorul nu-i ca 'n palmă. Nu se știe, dacă e încă în Budapesta, sau a luat și el „toiagui pribegiei“.

Să mai continuăm? Nu, pildele sunt în deajuns pentru a cunoaște pe acești „taie-fugă“. La pertractări ție mai mare mila de ei văzându-i, cum se apără. Dacă *domnii* cred, în aceea, ce spun poporului, stea cu fața deschisă, nu pretindă, ca poporul, el, să se expună.

Or cred amintii *domni*, că poporul nu se va deștepta?

Pentru popor.

III.

Fraților!

Din cele petrecute în zilele din urmă între regele și guvernul țării puteți lua pildă de îndreptare spre bine. Cugetați-vă fraților, în ce primejdie de moarte vă aruncă deputații naționaliști pe voi și avutul vostru. Mie să nu-mi fie a mă lauda, căci nu pentru ei, ci pentru voi mă doare! Cei cu mai multă carte — dintre voi — și cei cu mai multă pățanie, ușor veți ști, pentru a cărui mântuire mă arăt vouă, pentru a mea sau a voastră?

Mântuitorul Christos, fiind ispitit în pustie de Satana, carele îi promitea avuția lumii aceștia pentru a i-se închină, i-a zis: Peri Satano! Următorii lui Christos, preoții poporului, sunt însă ceice îndeamnă poporul a se arunca în brațele Satanei — onoare celor ce nu fac aceasta — căci pentru noi și avutul nostru socialiștii sunt Satană! Ei au înscris în programul luptei lor distrugerea societății și a tuturor bunelor legi, ordinea și buna rânduială în stat. Ei doresc un comunism a tuturor. Lor națiune, biserică și patrie nu le trebuie. Românii noștri sunt oameni săraci, ce e drept.

Soțialiștii sunt oameni fără căpătâi, ei nu au credință, nu au avere, ei doresc ca toată averea, ori a cui să se împartă.

Bine fraților români, doriți și voi aceasta?! Adecă voiți voi, ca moșița voastră să o împărțiți cu toți trași-împinșii lihăiți de socialiști.

Legea cea nouă a votului universal, are în ea și dreptul pluralității. Acest drept îi dă omului puterea a se păzi contra lihăiților de socialiști. Nu înțeleg eu, ce fel de binecuvântare ar aduce asupra românilor din această

FOIȚA.

ÎNTUNERECUL.

Todică își puse fluerul în șerpar, cu încetineală, apoi se lăsă într'un cot, cufundat în iarba lucioasă, și privi așa, dus pe gânduri, adâncul întunecat al pâraului Roșiței, ce lunecă domol.

De-departe veniau aiurări de glasuri, din freamățul răchitelor, și sunete limpezi de tălângi, legănate alene, undeva, de vitele ce pășteau în coada îmașului. Apoi umbra răcoroasă a zăvoii se boltia mai largă și mai naltă.

O tufă foșni, luată înaintea de cineva, care umblă prin zăvoi, dar Todică nu luă seama. O copită de cal scrâșni apoi pe prundiș, aproape, și când Todică întoarse capul, fața i se lumină. Călărețul care venia în pasul calului eră Ancu Măruț. De cum s'au zărit și s'au cunoscut, ochii lor se căutară. Un bine duios umplea inima lui Todică, și un zimbet de frate se adância pe gura lui, cu cât călărețul se apropia.

— Noroc, Todică! — grăi oarecum înecat, cel ce se apropia, cu o smucitură scurtă din cap.

— Noroc, Ancule! — și Todică se zvârli în sus, cu sprinteneală, voios.

Ancu strânse frâul și se suci în șea, învăluindu-l, pe ce-l întâlnit, într-o privire caldă, însă cercetoare și nouroasă.

— Ei, cum e făcut?

Flăcăul cu fluer în șerpar, se rezemă cu o mână de spinarea șelei și privi înainte, ca într'o negură.

— Tu, cum socotești?

Tăcură. Păreau amândoi nehotărâți, biruiți amândoi de aceiași neliniște; dar pe când fața lui Todică rămânea tot limpede și blajină, fața lui Ancu se întunecă tot mai mult, sub marginea largă a pălăriei, și căutătura lui rătăcia tot mai jos, în pământ.

— Mai mergem? — grăi Ancu, fără anume îndemn.

Merseră încet, alături, prin hățașul bătut de copii și de caii mânați pe aci la păscut. Dela o vreme câmpul se deschise înainte-le, cu largi împânzeturi de lanuri, unde ochiul nu se opria, și sufletul se umplea de o legănare nemărginită.

Închircite și rari se ridicau păiușurile grânelor, pe locurile moșnenilor din Cobileasca; închircite, de-abia undoind, țepene și dogorite de timpuriu. Iar mai încolo, dintr'o dată, un lan se ridică năvalnic, verde încă, undoind din greu, tălăzuindu-se puternic și întins ca verdele unei mări.

Cei doi își conteniră mersul, ca și cum nu aveau la ce merge mai departe, ci cu ochii mari se căutară, mutește, mirați și mâhniți par'că de mândrețea pe care o înțelegeau atât de plin, mândrețea care nu eră a lor.

O fragedă și dulce mireasmă, de grâu crud, năvălia în lungi adieri și le înecă sufletele.

Ancu își întoarse domol calul, în loc, și grăi cătră Todică, scoborându-și glasul, ca într'o măreție ce înfricoșează:

— Asta nu-i lucru curat.

Și după câțva timp, iar:

— Nu, zău nu!

Cu o mână, frânse apoi două spice din margine, le măcină în palmă de se aleseră boabele, și arătă:

— Ia'n te uită. De ce nu-i și la noi așa. Dacă-ți spun eu că ne-a secat de istov!... Ne-a luat mana câmpului, frățuțule, cu solomonii. Eu nici că mai pui sămânță în pământ, până nu-i venim de hac...

Todică nu răspunse. O mierlă, cu picurări de fluer, oftă într'un tufăriș.

Ancu, spuse iar, gânditor, tărăgănat:

— Asta să facem: să pândim, și trebuie să se aleagă cu tâlharul. Că el noaptea solomonește. Acū iar trebuie să vie, azi, mâini, până nu se pișcă lumina.

Pe urmă Ancu privi într'o parte, cu amărăciune, iar Todică, stălpit, în liniștea cu undoeri de mătase, grăi slab, par'că dator, adevărind:

— Da frățuțule.

II.

A dragoste aiură prelung zăvoii, în noaptea uriașă de revărsarea largă, melodioasă, a cântecului de privighetori.

țară, o lege făcută de socialiști, a căror scop e „traitul bun fără muncă!“

Eu nu sunt nici bogat nici plătit, cum ar crede cineva, când vă dau sfaturile aceste, vi-le dau din dragostea, ce o am cătră neamul românesc, pentru care mi-am jertfit și munca și viața, de a-l vedeă fericit!

Deputații naționaliști luptă contra legii lui Andrassy împreună cu socialiștii, pe cari acum îi puteți cunoaște din cele spuse mai sus! Popoarele mai luminate din țara noastră, încă au deputații lor în țara noastră, dar nu sunt ca ai noștri. Știți pentru ce? Fiindcă ei sunt aleși de un popor cu mai multă carte și ei înșiși au o iubire mai caldă față de popor și față de cauzele bine-lui lor comun.

În Ardeal sunt Sașii o mână de oameni, cari trăesc împreună cu Românii ei au în dieta țării 10 deputați, cari numai pentru aceea sunt în dietă, ca să păzească drepturile poporului săsesc. Ei nu s'au luptat nici contra legii lui Apponyi, și nu vor lupta nici contra lui Andrassy, pentru votul plural.

Oare Doamne, dreptul lor nu e călcat în picioare de legile celor doi ministri? În Bănat avem 200 de mii de Sârbi, cu 5 deputați, cari numai de nume au stat în clubul deputaților naționaliști. Aceștia doar în timpul din urmă încă au pactat cu guvernul storcând dela acesta favoruri. Și ce fac ai noștri?! Ai noștri prin blăstămata politică războinică nu numai nu câștigă nimic, ci chiar și favorurile, ce le avem — unde sunt — le vom perde.

O parte din gazetele noastre atacă fără cruțare chiar și pe capii bisericii pentru politica lor pacificatoare. Bine, Fraților! Să judecăm lucrurile noi românește, cine dintre noi ar putea zice, că bunăoară deputatul Brediceanu îi mai mare român, decât bunăoară metropolitul Mețianu! Spuneți-mi dacă

e așa, ce a făcut Brediceanu în 40 de ani de muncă națională pentru neamul românesc? Eu nu cunosc nici o instituțiune românească, care să i-se poată atribui luptei lui Brediceanu, nici în țară, nici în Bănatul său propriu! Afară de larma dela comitat și din dieta țării. De a lui Mețianu, dăm însă la tot pasul. E de prisos a mai aminti! Episcopul I. Papp dela Arad, e omul ales de „Tribuniști“ de ce l'a luat la goană cei dela „Tribuna?“ Ce păcate are omul acesta, fiindcă aleargă în toate părțile diecezei de își împlinește chemarea apostolică?! Pentru că, ca cap bisericesc supus și legilor lumești, răspunde în o altă limbă, în cea oficioasă a statului, unui ofician de stat, care în vârtutea puterii oficiale vine să bineventeze pe capul bisericii supușilor săi; pentru aceea trebuie invinuit cu trădare de neam?! Eu, fraților, nu înțeleg folosul ce-l poate avea neamul românesc din Ungaria din o astfel de politică.

Și apoi încă una:

Până mai ieri-alaltăieri, toți deputații și presa naționalistă, adevădă aceia, a deputaților; fiindcă presa română întregă nu se identifică cu a lor, au trimbițat poporului, că regele nu se învoește cu proiectul legii lui Andrassy. În cele din urmă ei însuși constrânși de adevăr, vin a constata netemeinicia știrilor produse de ei. Bine, dar cine e acum cel mincinos, căci e știut lucrul, că regele nici unui deputat naționalist nu i-a spus-o, ce, și cum vrea?

Eu, fraților, cred și împreună cu mine mai mulți o știu aceia, că în politica naționalistă a românilor, este un curent foarte rău anume: se apleacă cu ochii rugători spre Viena.

Bine judecați fraților ce a făcut împăratul pentru românii din Ungaria?

Noi Românii din Ungaria un popor de

paste 3 milioane de suflete, în urma politicii naționaliste am ajuns a fi de batjocură alor o mână de sârbi și sași. Cincisprezece deputați naționaliști duc o luptă descreerată în dietă contra unui proiect, pe care însuși regele îl vrea! Care va fi folosul nostru din lupta lor? Acela că după votarea lui vom da și de mai mari greutate și nu ne vom putea înțelege nici atâta cu confrății noștri maghiari.

Sârbi au văzut și au știut încunjura primejdia, s'au împăcat cu guvernul și mănepoimâne ne vom trezi, că și ce am avut să căpătăm dela ei, vor împedecă, necum să mai dobândim dela ei și mănăstiri. Căci e cunoscut, că cu conducerea destinelor popoarelor sunt puși oficianți, și aceia încă sunt români. Și te atinge neplăcut a favoriza pe fii unui popor, care numai în grații sunt față de țara în care trăește de sute de ani.

În București s'a pornit o luptă patriotică contra împăratului Austriei, acolo vorbitori înferează cu destul aparat politica Austriei. România încă s'a desmetecit.

Fraților a sosit vremea să luați îndreptare de pildă bună. Dacă ne aducem aminte de trecutul nostru cel vitreag, să căutăm, ca cel puțin viitorul să ne fie mai priincios. Căci un popor, care în viață să nu facă altceva decât să frământă în lupte fără scop, ajunge la sapă de lemn, întocmai ca omul cel proțestaș, care nu-și caută de lucrul său, ci să indușmănește cu toată lumea.

Politicii naționaliști să nu umble după visuri, cari nici când nu se vor realiza; ci să se nisuiască a direge și îmbunătăți realitatea pentru binele poporului, care i-a ales să le tragă folosul din ei, nu pentru a le face rău. Aducă-și aminte proverbul: „Nu e poporul pentru domni, ci domni pentru popor“.

Apostolul poporului.

Ca ridicat de valul acestei fericiri, ce înecă firea în ațipiri de vrajă, Todică singur, venia legănat, cu fața în bătaia lunii albastrii, și cu inima plină de fiorul dragostei abia răscolite. Ceva din farmecul dulcelui chip de adineaori, stăruia par'că pe întinsul văluros al pajiștei cu mari pete alburii, pe creștetul zăvoiiului întunecat, ce se adância în zări, pe rotundul blajin, subțiat, al lunii. În cântecul acela înmiit, stârnit ca un șuvoi de lină duioșie, Todică auzia glasul Raliței, din clpa, când buzele lor se întâlneau cu tremur, iar adâncă răsufflare, rece și îmbălsămată, a erburilor lăcrămate cu rouă, eră pătimașa ei răsufflare.

Trecu pe lângă ulucile nalte, încununat cu spiniș, ce împrejmuiu casa lui Adam Pruncu, doctorul din Cobileasca, și Todică avu ca o tresărire.

În lumina nesigură, zidul alb se înălța se lărgia, holbându-și întunericul ferestrelor asupra satului risipit pe valea Roșitei, de părea, că vrea să-l soarbă, sau să-l adoarmă. Un duh rău, de bună seamă, locuia în casa aceia. Răsunetul unor povești de spaimă, asupra locului, și asupra doctorului Pruncu, se trezia în mintea lui Todică. În casa asta a fost pe vremuri Hanu-Leahului. Și Leahul de asemenea a fost frate cu Iadul. Dela dânsul e rămas bănetul cel mult. Un duruit greu, se auzia uneori, în miez de noapte, ca și cum buțoaie pline cu bănet-le-ar fi îm-

pins, ducă-se pe pustii, în adâncul bolților umede ale beciului.

Cărarea coti, și Todică mergea fără grabă. Și iarăși, în cântecul privighitorilor, se stârni șuvoiul înfiorat al durerii și al dragostei.

Dar după câțiva pași, îl prinse mirarea și se ciudi, că poate i s'a năzărit ceiace vedeă. O arătare, părea că se tot lungeste în marginea lanurilor, în umbra cernută de sub poala zăvoiiului. Un om părea să fie, și cu mâinele chemă par'că ceva din depărtări, de peste ogoare. Totuși Todică se simți cu inimă și n'avu nici o teamă. Mirarea îl târă într'acolo, singură mirarea, și se ciudia.

Cine să fie, și ce lucru să-și facă, în loc așa depărtat, și la vremea asta?

În undoierea de vis a luminei, revărsarea nemărginită a spicelor foșnitoare se înclină, veniă, și spicele se lungiau par'că. Ape licăritoare alunecau încoace, spre mâinele, care de sigur vrăjiau. Ce putere diavolească să aibă acel om, și cine să fie? Dar se simția. Nu, nu-e nici o vrajă, poate că unda asta de vânt e de vină, și ceața ușoară care înșeală. Când Todică fu mai aproape, se dumeri, că este un om, văzu, ca o dâră de fum albastru risipindu-se domol dintr'o lulea, și Todică isbi din cap, îndărăt, cu neîncredere.

...„Dar cum de s'alese creștinul ăsta?”

Par'că fu altă poznă? Ș'acu cică mai bea și tutun. Trebuie că m'a simțit!“

Merse cu hotărâre înaintea. Omul acela însă nu se clintia, nu se feria. Ca furat de o lungă visare stetea rezemat de trunchiul bătrân al unei răchite.

Când Todică fu aproape, se opri, și cu brațele încrucișate, cu obidă în glas, cu sfială totuși, ridică ochii și grăi:

— Așa, boierule, așa. Zi, vii anume pe locul nostru și faci vrăji, de ne sărăcești.

Rămase în loc, privind încremenit. Întunecată se vedeă fața bărboasă a doctorului Pruncu, ci nu răspundea bătrânul, și cu luleaua departe de buze, par'că așteptă, și par'că nu credea cele ce auzise. Ceva licări sub genele lui, două picături de lumină, gemene, și lin alunecară în jos. Încet apoi, a pace, mâna cu degetele resirate se mișcă, și glasul bătrânului se auzi, cu o caldă tremurare, oare-cum părintească:

— Liniștește-te. Tu nu te-ai uitat cândva în fața mea ca să mă cunoști ce om sunt. Uită-te acum, și uită-te bine. Dar stai colea, stai jos; avem multe de vorbit împreună. Tu n'ai știut că pe tine te aștept. Poate că D-zeu m'a pus pe urmele tale, și poate că tot unul D-zeu te aduce. Inima ta nu-ți spune nimic? N'ai înțeles tu niciodată nimic din uitătura mea? Dragoste n'ai înțeles? Dar stai jos lângă mine, aci. Suntem singuri... și... grele lucruri trebuiesc spuse“.

(Va urma)

După care lege ?

Săptămâna trecută s'a lătit vestea în orașul nostru despre îndepărtarea profesorului *Dr. Petru Barbu*, din postul de profesor, ce-l ocupase la institutul teologic din loc. Lumea eră nedumerită în privința acestei îndepărtări pentru că, deși toată lumea știă, ca contra numelui profesor s'a ridicat grave acuze, cari dovedite fiind, nu mai putea să se susțină la un post de o așa gingașă natură, cum e postul de profesor de teologie; cu toate acestea opinia publică nu eră dumerită în privința *modului*, cum numitul profesor a fost îndepărtat dela institut. Drept aceia, ca cronicari fidelia a celor ce să întâmplă, ne-am interesat de afacerea aceasta și așa suntem în plăcuta, sau mai bine zis în neplăcuta poziție de a servi publicului nostru cetitor cu toate detaliurile a acestei *misterioase* îndepărtări.

Înainte de ce am trece la însăși înșirare a momentelor mai marcante a acestei afaceri ne permitem a introduce pe cetitori, prin vre-o câteva observări clarificatoare în labirintul *desorânderilor*, ce domnesc în nefericita noastră deeză.

Până când trăia fericitul episcop *Nicolae Popea* lumea eră de credință, că coteria lugojană își face mendrele sale în dieceza noastră, folosindu-se de bătrânețele și neputințele fostului episcop, pe carele încontinuu îl seducea și ademenea cu marile postulate naționale. O știe fiecare, că de ce putere a dispus aceasta coterie, care a sacrificat totul: lege, autoritate, morală și ecuitate; a călcat în picioarele lor sacrilege tot ce a fost sfânt când eră vorba ca să și ajungă scopurile lor individuale, familiare și de clică.

A murit episcopul *N. Popea*. Intreaga lume a resuflat, pentru că cugetă, că acum va scăpa dieceza de lăcustele, ce nimiceau cu putere elementară vaza, cinstea și autoritatea bisericii. Toată lumea eră de credință, că acum se va restabili în biserica din dieceza noastră, aceia ce s'a nimicuit cu mari sacrilege, din partea celor ce joc și-au bătut de biserică, credeă că legea, cinstea și dreptatea vor alungă din biserică pe cei nedemni și din nou se va governa biserica după principiile acestor virtuți, și aceasta credință și-o întemeia lumea pe aceia împrejurare, că murind bătrânul episcop și luând conducerea diecezei mâni mai puternice, coteria nu va mai aveă pe cine să seducă cu mincini și alte tertipuri și prin urmare nemai având teren, va înceta și munca lor distrugătoare.

Lumea însă amarnic s'a înșelat, iar credincioșii diecezei noastre cu groază privesc la domnia și mai departe a coteriei. Ne aducem aminte cum aceasta coterie a sacrificat și autoritatea episcopiască, ba a sacrificat chiar pe episcopul *Popea* numai și numai ca să și salveze meschinele lor interese și numai provedința *Dumnezească* ne-a ferit de nemai auzită rușine ce eră să vină asupra bisericii: *de a fi destibuit un episcop*. Și după cum arată presemnele coteria e gata a sacrifica chiar și episcopia celui de prezinte ales, când e vorba să salveze pe câte un membru al ei. Cei chemați și cu sufletele curate au grea răspundere înaintea oamenilor și a lui *Dumnezeu*, dacă nu vor căută a contracară munca distrugătoare a aceloră, cari în sufletele lor, înegrite de păcate, plănuesc fel și fel de intrige, cu ajutorul cărora să se poate ține la suprafață.

Dar să vedem ce s'a întâmplat în cazul profesorului *Dr. Petru Barbu*. Acest caz aruncă lumină în misterioasele planuri a coteriei.

Contra profesorului *Dr. Petru Barbu* s'a pornit cercetare disciplinară, pentru că un

rescript ministerial a scos la iveală mai multe fapte incompatibile cu postul de profesor. Rescriptul a sosit la episcopie, încă pe când trăia fericitul episcop *Nicolae Popea*. Pe atunci *Dr. P. Barbu* cu ceata sa din Lugoj, cari să mai zic și coriferii diecezei noastre — îl aveau în stăpânirea lor pe bătrânul și neputiciosul episcop, carele n'a voit să iee act de rescriptul ministerial și așa *Dr. P. Barbu* își continua opera sa *educătoare* fără grijă și fără conturbare la institutul teologic. Episcopul *Popea* eră mai paci să și piardă toiagul pastoral, profesorului *Dr. P. Barbu* însă nici un păr nu-i s'a scrântit din cap.

Moartea îl scapă pe bătrânul episcop de rușina, ce voiau să o aducă pe capul său *eorifeii* și scaunul episcopesc devine vacant. Din urna electorală iesă ca episcop ales părintele arhimandrit *Filaret Musta*, carele după alegere umblă pela factorii competenți, pentru că de curând să devie în posesiunea mitrei și a toiagului episcopesc. Toate erau bune și curate, nimeni nu aveă nici o excepțiune contra persoanei noului chemat în fruntea diecezei. Dar i-să dă să înțeleagă, că în calea întăririi stau ca pedecă *neînlaturabilă* stările abnormale ce domnesc în centrul diecezei și, că toiagul episcopesc va fi pus în mâinile sale numai atunci, dacă *dovadă* va dă că *vrea și poate* să facă ordine în dieceza sa, îndepărtând pe toți acei indivizi, cari prin purtarea lor rușine ne-au adus în biserică.

Din acest moment s'a început lupta desperată din partea ambelor părți; lupta de conservare personală, din care luptă se vede ca tot coterie a eșit învingătoare. Alesul episcop s'a hotărât a face ordine, prin urmare a arătat, că *voește* se curețe biserica de ce nu e bun și folositor. A început cu mai multă hotărâre a conduce cercetarea disciplinară contra profesorului *Dr. P. Barbu* și după cum suntem informați, toate erau pregătite, ca senatul bisericesc, ca for competent, să decidă destribuirea profesorului *Barbu*. Au întervenit însă corifeii din Lugoj ajutoarați fiind de *Badescu*. Au început a teroriza pe unul și pe altul, iar sfârșitul a fost, că alesul episcop s'a arătat *neputicios* în fața acțiunii corifeilor, dovedind prin aceasta că d-sa numai a *voit* dar n'a *putut* să facă ordine și prin urmare n'a putut să delătore o mare pedecă, ce-i stă în calea întăririi sale de episcop.

Corifeii lugojeni nu sunt aplicați a-și sacrifica odreasla, iar în fața terorizării lor, actualul conducător al diecezei noastre s'a lăsat în pertractări cu corifeii încheind pactul dictat de aceștia. Și în priveliștea tragică a luptei, ce s'a desfășurat mai mult pe după culise se ivesc și niște momente de înveselitoare comedie.

Văzând părintele arhimandrit, că cu gigantic și-a măsurat puterile, a început a se apropia cu rugăminte de învinovățitul profesor, rugându-l ca de bunăvoie să și părăsească postul, iar în schimb îl asigură de cea mai umilă bunăvoință. Cel ce e chemat a pronunța judecată se apropie umilit de delicvent, pentru ca acesta să nu-i îngreuneze poziția, iar acesta înduișat de această umilință îi acoardă grația cerută, abzice din post, dar pretinde primirea condițiilor dictate de dânsul. Se spune, că acu un protopop, acu altul merge la *Dr. Barbu* pentru ca în numele episcopului ales să pertracteze și să se roage de dânsul ca să se *milostivească* și să se ducă din profesură, până când făcându-se acestuia milă a cedat umilitelor rugăminte. Rezultatul final e, că azi *Dr. Barbu* nu mai este profesor, în schimb însă *beneficiază de întregul salariu*, deocamdată

numai pe 6 luni, dar prinsu s'au cu jurământ cei din sinedru, că încât *Dr. Barbu* va dori, poate beneficia de salariu până atunci, până când dânsul va binevoi.

* * *

Cine află aranjamentul acesta a afacerilor diecezane de serios? După care lege s'a făcut acest aranjament? Părerea noastră e că modul acesta de a rezolva afaceri de o așa gravitate nu poate fi calificat decât de un joc copilăros, cari grave consecințe poate să aducă după sine.

Un for judecătoresc nu poate încheia pact cu delicventul. Sau că este acesta vinovat și atunci trebuie pedepsit cu toată rigoarea legii, sau că e nevinovat și atunci tot după dispozițiile legii trebuie purces.

În cazul concret sau e *Dr. Barbu* vinovat sau nu e vinovat; dacu e vinovat s'a făcut nedemn de postul său; dacă însă nu e vinovat nime nu-l poate lăsa pe drumuri, nici chiar atunci, dacă dela îndepărtarea sau neîndepărtarea lui depinde dobândirea sau nedobândirea mitrei episcopesci. Nu știim după care dispoziții legale s'a judecat în cauza lui *Dr. Barbu*. Pretindem ca lumină să se facă și cei competenți să delătore nedumeririle.

Noi așa știim, că ministru a cerut că după legea noastră să fie judecat *Dr. Petru Barbu*. Lege avem și după această lege are să se judece oricine, care stă sub puterea acestei legi. Cei chemați însă nu pot să calce în picioare aceste legi, fără ca prin aceasta să nu se facă vinovați de necinstirea legii.

NOUTĂȚI.

II. Sa dl Constantin Burdia, deputatul cercului nostru, a fost ales în comisia dietei pentru studiarea proiectului reformei electorale, care constă din 31 deputați. Ne bucurăm din inimă și putem fi mândrii, că și deputatul nostru a fost ales în acea comisie istorică, care e chemată să introducă o via nouă în Ungaria.

Numire. *Cristina Nedomesky* a fost numită învățătoare la școala comunală elementară din Moldova-vechie.

Ministrul Kossuth — de 68 ani. Luni, în 16 l. c. a împlinit ministru de comerț și președintele partidului 48-ist *Francisc Kossuth* 68 de ani.

Dela Comunitatea de avere. În 27 l. c. va fi adunare generală la Comunitatea de avere, în care se vor desbata interesante lucruri, ce s'au pertractat în două ședințe îndelungate ale Comitetului ținute săptămâna trecută sub președința **II. Sa dl Const. Burdia.**

Alegere de învățător. În 2 (15) l. c. s'a ținut alegerea de învățător în marea și frunțașă comună *Toracul-Mare* (comit. *Torontal*) alegându-se cu mare însuflețire bravul tânăr *Teodor Stoianoviciu*, vărul harnicului paroh *Marius Tempea*.

Școala elementară și civilă din loc e închisă, fiindcă între elevi sunt multe cazuri de boli lipicioase.

Francisc Virág a fost numit notar public în Făget.

MOBILE de tot felul, mare asortiment cu prețuri moderate
se află la **George Frohnmeier**, măsar

DEPOSIT:
Caransebes, Str. Principala
în Casa Diecezana

Sărbătoarea Elisabeta. Și în acest an s'a sărbătorit cu mare pompă amintirea fericitei Elisabeta. În prezența unui nămăros public, începu sărbătoarea Joi, la 8 ore dim. Corul tinerimei a cântat cu multă precizie mai multe cântece ocazionale. Elevul de clasa I gimnazială, Cornel *Negrei* a declamat frumoasa poezie de Lud. Pósa: *Pădurea din Gödölö*, iar Isac Rădulescu *Glorioasa stăpână* de Emil Makay. Iosif *Pinkova* din clasa II a declamat poezia *Erzsébet* de Nic. Balla. La sfârșit s'a intonat de cor. *Imnul*.

Vorbire frumoasă a ținut profesorul Alex. Lang.

Alegere de membrii la comitat. În 11 și 12 l. c. au fost alegerile de membrii la comitat pentru locurile ajunge vacante în congregație. Rezultatul alegerii e următorul: Gladna — română: Iosef *Szenes*; Rafnic: Dr. Nic. Ioanovici; Luzac: Bela Major, notar cercual; Criciova: Carol Șváb, membru în casa magnaților; Bara: Ioan Pocioian, not. cercual; Oravița-română: Dr. Carol Kardhordó, solgăbirău; Orșova: Alex. Michalic, director; Furluig: Enric Politzer, comerciant; Baia-rasca: Dr. Sig. Szörényi, medic; Slatina: Zah. Popovici, tutor orfanal.

Alex. Puhala, profesor gimnazial în Sibiiu, a fost transferat la Lugoj.

Inspecție. Brigadierul *Piewetz* din Biserica-Albă sosește azi, Duminecă, în orașul nostru, ca să viziteze batalionul de aici.

Nicolae Șara, maestru de balet și dans a deschis în sala otelului *Lichtneckert* un curs de dans și boston pe durata de 6 săptămâni. Inscriseri încă se pot face. Mai de mulți ani debutând în orașul nostru cu succes, se recomandă On. Public.

Taina unei mocirle. În hotarul comunei Kissebes niște țărani au descoperit la marginea unei mocirle un cadavru de om despoiat de toate vestmintele, iar la câțiva pași o secure ruginită. Partea cea mai mare a trupului eră cufundată în mocirlă.

Inspecție oficicasă. Dr. Bartolomei *Vass*, directorul suprem din Oradea-Mare a sosit în 19 l. c., ca să viziteze gimnaziul de stat din loc.

Moară arsă. În Boldur a ars moara lui Mouschong. Paguba e de patruzecimii coroane. Moara a fost însă asigurată.

Petrecerea Crucii roșii. Deosebit de succes a fost, fife o cloke-ul aranjat de prezidenta societății „Crucea roșie“, dna *Egi*. Agila prezidentă a știut reuni în o sară întregă societatea din Caransebeș.

În bufetul aranjat cu o pompă risipitor de estetică serviau frumoasele doamne ale orașului nostru. Această primă petrecere a deschis în mod demn sezonul balurilor noastre.

În sala, ce în scurtă vreme gemea de public, numai decât se începu discuție vie, dispoziție plăcută, la ceea ce a contribuit și Reuniunea de cântări maghiară, cea română, apoi dșoara Melita Müller, care a predat cu multă grație *Serenada* de Emil Makay și profesorul gimnazial, Geza *Weigl*, care cu cunoscutu-i talent ne delectă cu un monolog dramatic.

S'a dansat apoi mult și animat până'n zori.

Profitul material curat al petrecerii a fost foarte mare, neobicinuit chiar la noi,

pentru ceea ce revine laudă ostenelele agile ale dnei prezidente, apoi doamnelor Borșun, Bălaș, Pepa, Halász, Schwab, etc.

Dintre notabilitățile orașului am văzut pe Il. Sa dl Const. Burdia și soția și primarul Bordan și întreg corpul ofiteresc împreună cu vicecolonelul.

Caz de moarte. Leopold *Antal*, profesor la școala civilă din loc, în urma a lungi și grele suferințe a murit în 18 l. c. Corpul profesional dela civile a pierdut în cel mort un prețios profesor și iubit coleg. În mormântarea a fost Joi, după amiază.

Impușcat de un câine. Într'una din zilele trecute, după cum se anunță din Londra un turnător de plumb din Enniskillen a fost victima unui accident curios.

Omul plecase la vânatoare. Pe drum întâlnindu-se cu niște prieteni, începu să vorbească cu ei de una-alta. În timpul convorbirii ținea pușca la picior, cu patul răzimat de pământ. Câinii se jucau în jurul lui, săriau pe el și făceau fel de fel de năzdrăvănii. În jocul ăsta, unul din ei atinse cu laba cocoșul puștii, care se slobozi numai decât.

Glonțul nimeri drept în cap pe nenorocitul vânător, care muri imediat.

Putere (viață). Precum plantelor de ploae, așa și trupul omenesc are lipsă de oareș-ceva, ce-l apără contra influințelor exterioare, îi susține sănătatea și desvoaltă puterea. Fiecare cap familiar precaut în interesul sănătății lui proprii, a soției și a pruncilor lui ține neîntrerupt la dispoziție renumitul medicament de casă așanumit: „*Erő-Sósborszesz*“ despre a cărui efect multilateral și uimitor testează mulțimea epistolelor de recunoștință. E de căpătat ori-și-unde în sticle cu 30, 40 bani, 1 și 2 coroane, mai consult e însă dacă se procură deodată 10 sticle, pe cari le trimite preparatorul „*Kosmos*“ Laborator, Győr după trimiterea anticipativă a sumei de 3 coroane sauși cu postcipațiune.

GLOSE.

În zilele trecute o societate, ce zicea, că-i cabaret, a dat reprezentații în restaurantul *Lichtneckert*. Dela fiecare oaspe, ce a avut răbdarea să-i asculte, s'a cerut cel puțin 80 cr.

Cabaretiștii prețiși cu secul lor conferențiar au jucat două zile.

Să mai zică cineva, că nu-s putrezi de bogați caransebeșenii!?

* * *

Alesul episcop cu o etapă s'a apropiat de episcopie. Când își va delătura și ultimile pedeci?

* * *

Madama Elena și-a scurtat poalele, numai, ca proverbul să nu fie drept.

Câte nu face ea?

* * *

Câte prostii nu scrie „*Lupta*“? În un număr din urmă găsim niște scintituri numite *pornografii politice*.

Așa titluri bizare, fără senz numai „*Lupta*“ poate afla!

Cum se va vota?

Ministrul *Andrassy* [a prezentat dietei proiectul pentru reforma electorală, ale cărei dispoziții principale sunt următoarele:

Drept de vot are fiecă cetățean, de 24 ani, cu locuință stabilă, nu stă în slujbă publică, care e incompatibilă cu dreptul de alegere și nu e pedepsit la pierderea drepturilor politice.

Se cere, ca cel puțin un an să fi locuit în acel loc, unde vrei să fie alegător.

Acei alegători, cari știu ceti și scrie (în oricare limbă din țară) votează nemijlocit în persoană, — acei alegători (indigeni) cari nu știu ceti și scrie, votează prin un impuțernicit, în mod mijlocit.

După 12 ani, calculați dela publicarea acestei legi, documentarea capacității de a ști scrie și ceti, se poate întâmpla și executa numai prin prezentarea testimoniului școlar prin care respectivul dovedește, că a absolvat 6 clase elementare sau altă școală de o valoare egală.

Nu pot vota:

1. Ofițerii activi, preoții și soldații cari sunt activi, fiind chiar și pe concediu. Nu sunt a se considera aici aceia, cari fac serviciu de deprindere, respective sunt chemați la manevre.

2. Membrul poliției de stat sau a celei municipale.

Afară de cauzele expuse în art. de lege XXX ex. 1874, se mai consideră cauze de incompatibilitate următoarele:

a) Cel ce are ajutor or sprijin public;
b) Cel ce pentru beție cauzătoare de scandal a fost judecat în cei din urmă doi ani cel puțin de două ori și dela împlinirea pedepsei ultime nu a trecut anul.

c) Cel ce pe baza §. 172 din art. de lege V ex. 1878 s'au pentru delict contra legii de emigrare, (acum însă numai proiect înaintea Casei) a fost pedepsit cu închisoare: dela îndeplinirea pedepsei în decurs de cinci ani.

Numai un vot are:

1. Acel alegător nemijlocit, care nu corespunde cerințelor votului plural (§. 8 și 9).

2. Plenipotențiatul alegătorilor indigeni (§. 73).

Două voturi are acel alegător nemijlocit:

1. Care a absolvat a patra clasă a școlilor medii or reale, or a altei școale egale cu acestea;

2. Care e sau a fost aplicat și numit în un atare post or oficiu, la care se recere cvalificația cuprinsă în punctul 1.

3. Care are etatea de 32 ani, și-a făcut serviciul militar și e părintele alor trei copii legiuți sau legal acceptați.

4. Care plătește fie în un loc, fie în mai multe comune, laolaltă calculat, cel puțin 20 coroane dare directă de stat.

5. Care ca dătător de muncă aplică de cel puțin cinci ani, fără întrerupere cel puțin un servitor (de cel puțin 16 ani), fie acesta unul și acelaș sau în acest interval mai mulți dearândul.

6. Care de cel puțin cinci ani e aplicat la acelaș stăpân cu plată regulată.

7. Care numai de trei ani e aplicat la un stăpân, dar înainte de aceea, pe baza listei de alegere a avut vot dublu pe baza par. 6.

8. Odată pentru totdeauna are dreptul de vot dublu, care a fost aplicat în decurs de 8 ani la un stăpân, după cum e prescris în §. 6.

La §. 5—8 fac excepțiuni rudeniile stăpânului.

În termenul prescris în §. 5—8 e a se socoti și timpul, ce a servit respectivul al antecesorul de drept a stăpânului actual.

Trei voturi au :

1. Cel care a absolvat clasa a opta a unei școli medii sau a altor școli egal îndreptățite cu acestea.

2. Care e sau a fost numit în un post la care se recere sau recerut cel puțin calificățiunea prescrisă în punct 1.

3. Care ca dare directă de stat fie în un loc, fie în mai multe comune plătește cel puțin suma de 100 cor.

Ceice până acum pe orice bază au avut dreptul de alegere ca alegători indigeni rămân cu acest drept, aceia cari nu au avut dreptul în grupuri de câte zece inși aleg câte un plenipotențiat.

Acesta își va da votul liber fără a primi îndrumări dela cei zece inși cari l'au delegat.

(Cine poate fi ales) ?

Aies poate fi acela :

Alegătorul, care știe ceti și scrie, cunoaște limba maghiară și nu e eschis dela alegere.

Imprejurarea, că respectivul nu are locuință stabilă și nu e indus în lista alegătorilor : nu-l oprește de a fi ales.

Nu poate fi ales, acela :

Care nu poate fi membru al legislațiunei maghiare pe baza §§. 15 și 44 ai art. de lege L. ex. 1879.

Care pentru crimă a fost judecat la închisoare pe trei sau mai mulți ani.

Care a fost judecat pe baza alineamentului doi al §. 172 din art. de lege V. ex. 1878 pentru delicta contra statului sau contra legei de emigrare, dela împlinirea pedepsei în decurs de zece ani.

Aceia, cari au fost eschiși și până acum.

Ca o dispoziție nouă să ia : căpitanii de poliție și funcționarii interimali sau definitivi ai miliției.

Nr. 71 int.
1908.

Publicațiune.

Pentru ocuparea postului de îngrijitoare la infirmăria internatului Comunității de avere, care pe lângă îngrijirea elevilor bolnavi și pe lângă ținerea în curățenie a localităților infirmăriei, este deobligată în timpul liber să efeptuiască cârpiturile mai mici la hainele și rufele internștilor, se escrie concurs.

De postul acesta sunt legate următoarele emolumente :

1. Cincizeci coroane plată lunară, sau treizeci Coroane și toată întreținerea. Plata lunară se va ridică din cassa Comunității de avere la finea fiecărei luni.

2. Locuință, luminatul încălzitul într'una din odăile infirmăriei.

Se observă, că numai femeii fără bărbat se vor angaja pentru acest post.

Doritoarele de a ocupa acest post sunt provocate a-și înaintă rugărite adresate Comitetului Comunității de avere, până la 30 Noemvrie a. c. st. n..

Condițiunile mai detaliate se comunică în biroul Vicepreședintelui Comunității de avere.

Caransebeș, la 20 Noemvrie 1908.

Burdia, m. p.
Consilier aulic, președinte.

2542—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a karánsebesi kir. törvényszék 1908. évi 8298. számú végzése következtében dr. Lukács Imre csödtömeggondnok ügyvéd által képviselt Jurovits Ferencz és Károly vagyombukott csödtömegéhez tartozó és a leltár 22, 24—31, 123—127, 248 és 251 tétele javára alatt felvett felfürészelt bükkfa, köris fa és egyéb dészák, feldolgozott bükkfa anyag, l. nagymérleg és 71 drb. bükkfa rönk 4170 kor. kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen eladatik. Az anyag bárki által megtekinthető, annak leltár szerinti mennyiségéről csödtömeggondnok nem szavatol.

Mely árverésnek a karánsebesi kir. törvényszék 1908. évi V. 8290. számú végzése folytá Glimbokán a Jurovitcs féle fűrésztelepen leendő megtartására 1908. évi december hó 4. 5-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Karánsebesen 1908. évi november hó 11-ik napján.

Szentmiklósy András,
kir. jbir. végrehajtó.

1296. szám.
1908.

Árlejtési hirdetmény.

A bozovicsi m. kir. köszénkutató kirendeltség szén és egyéb fuvaro

zásainak 1909. évre való biztosítása céljából nyilvános árlejtést hirdet.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat a bozovicsi m. kir. köszénkutató kirendeltség fuvarozási munkálataira“ felirattal legkésőbb 1908 november hó 30-án déli 12 óráig Bozovicson a kir. kirendeltség hivatalába (kaszárnya) nyújtandók be. Ugyanott fognak az ajánlatok ugyaznap d. u. 3 órakor nyilvánosan felbontatni.

Később érkezett, távirati uton küldött vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevő vállalkozó 500 (ötszáz) korona bánatpenzt tartazik az ajánlat benyuitása előtt a kirendeltségi kézi pénztárnál letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni.

A kir. kirendeltség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül a jutonyosság semelőtt tartása mellett a végrehajtással azt a vállalkozót bizza meg, ki annak jó és helyes teljesítésére már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtja vagy, hogy a benyuitott ajánlatokból el is tekintessen.

A fuvarozásra vonatkozó általános és különleges feltételek a hir. kirendeltsés hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők kívánatra a vállalkozni szándékozoknak megküldetnek.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kifejezésre juttatni, hogy a fuvarozásra vonatkozó általános és különleges feltételeket ismerni.

M. kir. köszénkutató kirendeltség.

Bozovics, 1908 évi november 14-én.

Nickmann Richárd, s. k.

Casa din Strada Timișorii Nr. 900 constatătoare din 3 chilii și toate celelalte edificii aparținătoare să vinde din mână liberă sub condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape dă administrațiunea ziarului „Severinul“.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduct și mașini agronomice.

Îndrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

Multe referințe de primul rang.

TELEFON 63—01.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc
din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape dă administra-
ția acestui ziar.

4195 szám A Bozovicsi járás főszolgabirjától.
kg. 1908.

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán üresedésben jött és évi 1000 korona fizetéssel javadal-
mazott prigori segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni ohajtókat miszerint kellően szerelt pályázati kérvényüket f. évi december hó 10-ének déli 12 órájáig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bozovics, 1908 évi november hó 5-én.

Péczely,
főszolgabíró.

TIPOGRAFIA

LUI

Josif Jacobovits,

: : CARANSEBEȘ, edificiul LICHTNECKERT : :
aranjată după stilul cel mai nou, primește spre efeptuire totfelul de
tipărituri bătătoare în arta tipografică precum :

Bilete de vizită, plicuri, anun-
țuri de fidanțare și căsătorie
învitări pentru petreceri și
baluri, anunțuri funebre,
Opuri și Broșuri, Reviste,
Registre, Tabele pentru ofi-
ciile notariale, comunale și
cercuale, tipărituri petru can-
celariile advocațiale, precum
și a tuturor institutelor de

credit și păstrare, Prețuri
curente, Cataloguri, Placate,
și foi volante. Tipărituri în
mai multe colori. Mare asor-
timent în hârtie pentru can-
celarii, cartoane pentru bilete
de vizită, fidanțare și căsă-
torie, cassette foarte elegante
cu hârtie de scris în dife-
: : : : rite colori. : : : :

Comandele se efeptuesc repede și cu acurateță.

: Prețuri foarte eftine și moderate. :

De bună seamă

== cetește acest bun sfat! ==

Vestea bună ajunge departe. Această zicală se potrivește și la „Erő-Sósorszesz“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Erősorszesz“
ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevestă, e foarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care să-și ajute, îndeosebi dacă-s copii la casă, dacă are vr'unul durere de cap, or de stomah. In fiecă familie sunt de aceia, cari nu pot dormi, or sunt nervoși, au reumă, îi doare spinarea, sau se simte slab, or amețește? In astfel de cazuri folosește „Erősorszesz“, care nu numai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva de îndrumările date face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe-ori cad jos de muncă, după care vine boala. De aceea e bine, ca celce lucră mult dimineața și seara să-și frece membrele, peptul, capul cu „Erősorszesz“ și puterile i se inoesc dublu.

„Erősorszesz“ se poate căpăta pretutindenii, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se preparează numai în laboratorul
chemic al lui

„KOSMOS“ din GYÖR,

de unde se trimite ori unde cu
rambursă, ori dacă

se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 cor. pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 cor.

„Erősorszesz“
ca medicină întăritoare la cap.

Cunoști pe cineva, care a folosit „Erősorszesz“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om sgribuind de frig. Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu amintita medicină. Nu numai frigul, ci și căldură, asudarea o împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă însă și-ar clăti gura în fiecă dimineață și seară cu apă amestecată cu „Erősorszesz“, gura capătă miros plăcut, dinții nu se scoburesc, nu capătă omul dureri de stomah.

Și frumusețea părului o susține amintitul medicament. Impedecă căderea părului și încărunțirea de cu vreme.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă :

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.
Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.
Trenul personal : la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.
Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.
Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.
Trenul accelerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.
Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește ;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.
Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.
Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Diracțiunea.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBOVITS, CARANSEBES.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig
CARANSEBES

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

R. GRAU, CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghete
pentru dame, domni și copii.

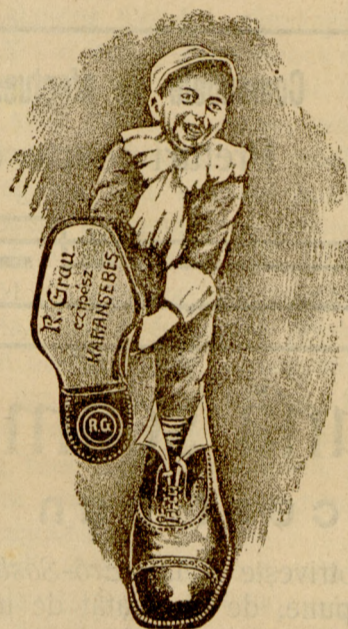
Singurul vânzător a renumitelor
fabricate:

Cobrak și Danubia

precum și a ghetelor curat americane.

Face ghete fine și moderne după măsură.

Reparează prompt și efin.

TOMA FINZ

Măstru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efectuează prompt și în modul cel mai conștiințios și se expediază
în toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acoperișuri
vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.